

Раде Ћукановић, магистар инжењерских наука.

Које школе сате завршили и који смер на Машинском факултету сате одабрали?

Рођен сам у Београду, где сам завршио основну школу са Вуковом дипломом и учествовао сам на више такмичења из физике, а на неким и побеђивао. Средњу школу сам завршио у Београду са одличним успехом и 1992. године уписао Машински факултет.

Уписао сам смер за Термотехнику, првенствено због интересовања за грејање, хлађење и климатизацију.

Која предавања су вам била посебно интересантна, код којих професора сате слушали изборне предмете?

Код професора Бранислава Тодоровића сам слушао предавања из грејања и упамтио сам их по интересантним излагањима, подацима из најновијих истраживања у свету, као и паузама на којима је професор пажњу студената привлачио духовитим анегдотама.

Предавања из Климатизације сам слушао код професора Живковића, код кога сам бранио дипломски рад. Изборни предмет ми је био из области расхладних постројења, који се сматрао као тежи, код професора Милета Маркоског.

Код кога сате бранили дипломски рад и на коју тему?

Дипломски рад из Климатизације сам одбранио код професора Живковића на тему *Рационализација потрошње енергије применом комбиноване производње електричне топлотне енергије и ајсорпционих расхладних уређаја у индустрији*. Ментор на дипломском раду је била проф. Марија Тодоровић са Термодинамике на Пољопривредном факултету, а консултације у вези са апсорпционим уређајима је водио колега Зоран Стајић. Рад сам одбранио 1998. године, са оценом 10.

Да ли сате касније сређивали са још неким универзитетом, или професорима?

На препоруку професора Тодоровића, са професором Варгоцким из Интернационалног института за квалитет унутрашњег ваздуха и енергију Факултета техничких наука у Данској (DTU), радио сам анализу трошкова са побољшањем квалитета унутрашњег ваздуха у канцеларијској згради. У том раду је учествовао и професор Фангер, а после независне ревизије једног америчког универзитета, рад је

изложен на конференцији Унутрашњи ваздух и клима 2002. и објављен у научном часопису. Касније сам са професором Варгоцким објавио и чланак *Симулације потенцијалне зараде од инвестиција у побољшање квалитета унутрашњег ваздуха у канцеларијским зградама*, који је 2005. објављен у ASHRAE-овом часопису (Америчко удружење за грејање, хлађење и климатизацију).

Где сате почели да радите, на којим радним местима и у којим фирмама?

Почео сам да радим у Аероинжењерингу и Унионинвесту на пројектима инсталација за КГХ на пословним и образовним објектима у Русији, као и на реконструкцији расхладне инсталације на клизалишту у Пиониру. Потом сам радио у International management group на организацији расподеле горива и анализи ефикасности грејања јавних објеката, првенствено у вртићима и школама у Србији.

Затим сам од 2001. године радио у фирми EnPlus у Београду која је пионирски кренула у истраживање нових технологија и метода динамичких симулација потрошње енергије у зградама, у једном тада младом тиму инжењера. Радио сам на енергетским прегледима, енергетским анализама, пројектима реконструкције канцеларија Светске банке у Молдавији и Грузији и школских и предшколских објекта у Србији.

Стекао сам лиценцу одговорног пројектанта машинских инсталација и енергетску ефикасност у зградама, при Инжењерској комори Србије.

Од 2008. године радим у београдској канцеларији британске фирме Агир. Био сам главни машински инжењер и водио тим инжењера за пројектовање инсталација.

Сарађивали смо са интернационалним канцеларијама из Русије, Британије, Немачке, Италије, Пољске, Шпаније, УАЕ на разним пројектима, као, на пример, хотелског комплекса у Сочију, насеља вила у Al-Ainu, комплекса Порто-Монтенегро, фабрике FIAT.

Од 2012. водим сопствену предузетничку агенцију преко које сам наставио да сарађујем са фирмом Агир, како на пројектима машинских инсталација, тако и на енергетским прегледима и оцени енергетске ефикасности.

У име фирме Arup био сам експерт за енергетску ефикасност и енергетске прегледе на различитим пројектима које је финансирала Европска банка за обнову и развој (EBRD), као што су пројекти великих болничких комплекса са три-генерацијом, ланац ресторана брзе хране, складишта, фабрике, хотели, шопинг центри у земљи и иностранству: у Турској, Русији, Украјини, Азербејџану, Грузији, Египту...

Радио сам енергетске прегледе за објекте компаније Toyota широм Европе: у Аустрији, Чешкој Републици, Данској, Норвешкој, Финској, Пољској, Грчкој, Белгији...

Каква је ваша сарадња са ASHRAE-ом?

Од 2016. године сам члан ASHRAE-а. Полагао сам испит за оцену енергетске ефикасности у зградама и енергетске прегледе и имам одговарајући сертификат (ASHRAE-BEAP). Сада сам члан ASHRAE-овог комитета који спроводи испит за тај сертификат.

Учествовао сам на регионалним састанцима Дунавског огранка ASHRAE-а које је организовала професорка Тодоровић.

Банка за друштвени развој Европе (СЕВ) ангажовала ме је као верификационог консуланта за пројекат енергетске ефикасности у зградама у Бугарској.

На пројекту ППФб, као експерт за енергетску ефикасност, учествовао сам на енергетским прегледима великог броја јавних објеката у Србији, са детаљним извештајима, енергетским сертификатима и пројектима одабраних објеката.

Одржали сте више предавања на Конгресима о КГХ, какви су вам утисци о предавањима?

Конгрес о КГХ за мене је посебно значајан, као место за годишње сусрете са колегама из струке, као и предавања о новим пројектима, технологијама из различитих области наше делатности, као и гостовања истакнутих колега из иностранства, за шта је посебно заслужан професор Тодоровић, као и подстрек професорке Тодоровић на учешће и за организацију предавања.

Трудио сам се да мојим предавањима прикажем део онога што сам ја радио, а што може да буде корисно и другим колегама и нашем друштву, као што је одрживо грејање са циљем смањења загађења или предавање о енергетским прегледима, анализама квалитета унутрашњег ваздуха и мерама за спречавање зараза у вентилационим системима.

kgH